

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Negyedévre	30 dinár
Egy hétre	10 dinár

Egyes szám ára 10 dinár

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obiliteva (Zápolya) utca. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVETÉVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam 182. szám.

Vasárnap, augusztus 21.

Az oroszokat segítő nemzetközi bizottság francia tagjai.

Páris, aug. 19.

A francia kormány az Oroszországba küldendő nemzetközi segítő-bizottság tagjai közé francia részről Noulens volt pétérvári francia nagykövetet, Pau tábornokot és Cirauxt, a párisi kereskedelmi kamara elnökét nevezte ki.

A szovjet megszüntette a lakások és vasutak díjtalan használatát.

Riga, aug. 19.

Az orosz szovjetkormány rendelkezésben biztosítja a magánépületek régi tulajdonosainak jogait. Augusztus 15-től kezdődőleg Pétervárott megszűnik a lakások és a vasutak díjtalan használata.

Felakarják ujítani a német-magyar barátságát.

München, aug. 19.

Számos német képviselő az ősszel Magyarországra készül abból a célból, hogy felújítsák a két állam között a politikai barátságot. Több gazdasági és pénzügyi kiválóság szintén kijelentette, hogy a tervbe vett budapesti utat szükségesnek tartja.

Véres verekedés Grácban Károly exkirály születésnapján.

Grác, augusztus 19.

Az osztrák birodalmi egyesületeknek Károly exkirály születésnapján rendezett gyűlésén a munkások behatoltak a terembe. A munkásság benyomulása folytán véres verekedés keletkezett. Több sebesülés történt, mert sokan revolverekkel is lövöldöztek. Valaki beelőtt véletlenül egy tintásüvegbe, amely egy szekrény tetején állott és az üveg szilánkjai két katonatisztnak súlyosan megsértették a szemeit.

Francia lapok támadják Briandot Felsőszilézia miatt.

Páris, aug. 19.

A párisi lapok nagyrésze támadja Briandot, hogy a legfelsőbb tanácsban nem képviselte kellő eréllyel a francia követeléseket a felsősziléziai kérdésben.

A király halála.

Előkészületek a temetésre.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, aug. 19.

A királyi család megérkezése Beogradba.

A királyi család tagjai: Jelena hercegnő, Pál és Arzén hercegek ma este érkeztek meg párisi útjukról Beogradba. A pályaudvarra való megérkezésük után, azonnal a székesegyházba hajtottak, ahová mély megilletődéssel léptek be a királyi hercegek és a király ravatala előtt imára borulva, könnyeztek.

Az új király proklamációja.

A minisztertanács már megszövegezte az új királynak az ország lakosságához intézendő proklamációját, melyet elküldöttek Sándor királyhoz Párisba, jóváhagyás végett.

A temetés napján általános nemzeti gyász.

Augusztus 22-én, hétfőn a király temetésének napján, az általános nemzeti gyász jelöl, az ország egész területén mindenemű üzletek és nyilvános helyiségek zárva tartandók. Nemkülönben szünetel minden hivatalos és magánmunka is.

Küldöttségek a temetésen.

Ugy a kormány, mint Beograd város tanácsához naponta tömeges jelentések érkeznek az ország minden részéből, a temetésen résztvevő küldöttségek jöveteléről.

A kormány azonban elhatározta, tekintettel a háborús viszonyok folytán megromlott közlekedési viszonyokra és a Beogradban jelenleg uralkodó lakáshiányra, hogy a belügyminisztérium vidéki közegei útján értesítsenek a helyi hatóságok, valamint a közönség is, hogy a temetésre menő küldöttségek minél kevesebb tagból álljanak, mert különben az óriási ember-tömeget nem tudnák elhelyezni.

Ha azonban a küldöttségek csak korlátozott számban jelennek meg, azokat el tudják látni a főváros hatóságai.

A román külügyminiszter a temetésen.

Take Jonesku román külügyminiszter holnap reggel érkezik a király temetésére. Take Jonesku az elhunyt Péter királynak még a múltból személyes jóismerőse volt, akivel külpolitikai kérdéseken kívül, több ízben magánügyekről is elbeszélgetett.

Csehszlovákiai részvétele.

A Csehszlovák köztársaság, elnöke és néhány kormánytagja által képviselteti magát a temetésen.

Eljönnek azonkívül a temetésre még a csehországi jügoszláv ezred küldöttsége és a Sokol egyesületek kiküldöttjei is, akik vasárnap délután különvonaton érkeznek meg Beogradba.

Millerand és Briand részvételmű nyilatkozata.

Millerand, a francia köztársaság elnöke sürgönyt intézett a kormányhoz, amelyben a francia köztársaság részvételt nyilatkozta.

Briand francia miniszterelnök Párisban fölkereste Jankovityot, a S. H. S. követség vezetőjét, aki előtt kifejezte a francia kormány részvételt.

A beogradi és topolai állomások gyászpompája.

A beogradi és topolai vasuti állomások gyászdíszítésére a kormány kellő felszereléseket rendelt meg Bécsből, amelyek már tegnap délután megérkeztek Beogradba több mérnök és szakiparos kíséretében.

Beeskerek város küldöttsége a király temetésén.

Beeskerek városa is képviselteti magát a király temetésén küldöttségileg. A küldöttség tagjaivá a következő városi képviselőtestületi tagok választottak: Grubity Andrija dr. városi főjegyző, helyettes polgármester, Pésity Áron dr., Terzin Zs. Zsivkó, Bencez Miksa és Boskovity János, akik Grubity polgármester vezetésével vesznek részt

a király temetésén. A küldöttség egy impozáns koszorút visz magával melyet Beeskerek város gyászgyűlésén helyeznek a király ravatala elé, a többi városok, megyék és törvényhatóságok koszorúj közö.

A kolera réme fenyegeti ismét Európát.

Köpenhága, augusztus 19.

Oroszországban, különösen nyugaton, óriási kolerajárvány dühöng. A szovjet egészségügyi berendezkedése annyira leromlott, hogy a kolera akadálytalanul terjedhet. Oroszországból érkezett jelentések szerint a népbiztosok a kolera-gyusnaságot irgalom nélkül megöletik.

Helsingfors, aug. 19.

Az oroszországi kolera miatt a finn kormány fegyveres határőrségeket szervezett az orosz határ felé. Az éhség elől menekülők között többen haltak meg kolerában.

Jassy, augusztus 19.

A román területre átmekülő behurcolták magukkal a kolera. A kolera Besszarabiában is felütötte a fejét. A román hatóságok az átszökdő szovjet csapatok lefegyverzése miatt nem tudnak kellő figyelmet fordítani a kolera megállítására.

A külföld segítsége a magyar hadifoglyok hazaszállítására.

Budapest, aug. 19.

Az amerikai magyarok egy millió kétszáz ezer dollárt küldtek az oroszországi magyar hadifoglyok hazaszállítására. Ugyanerre a célra a népszövetségbe tömörült államok kétszáz ezer fontot adtak össze.

Tőzsde.

Augusztus 19.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Napoleondor 1230, Angol font 1390, Dollár 380, Francia frank 2985, Márka 457, Osztrák korona 375, Rubel 475, Lei 480, Lengyel marka 165, Szokol 445, Dinár 845.

Képkiallítás Beeskereken.

Beeskerek, aug. 19.

Egy bánati születésű fiatal festőművész: Korányi Arnold szülővárosából Vrsacról átjött Beeskerekre és itt a Torontái Kaszinó helviségében képeiből kiállítást rendezett. A kiállítás anvaga nem nagy, öt-hat tanulmányfej, egy pár portré, néhány genre kép és kisebb esemény, de ez a kevés kép minden hangos szóval, minden zajos reklámmal beszédesebb bizonyosságot tesz arról, hogy mesterük igazi művészlélek. Tanulmányfejei fel-fogásban, kidolgozásban, szín- és fényhatásaikban egyképen mesteri kézre vallanak és a piasztitításuk révén egyenesen a nagy klasszikusokra emlékeztetnek. Látszik belőlük, hogy Korányi sokat tanult és ennek a tanulásának, ennek a tudásának eredményeit oly leegyszerűsítve tudja pár merész ecsetvonással a vászonra hozni, hogy minden egyes képén — bár meg-látszik rajtuk a művész erős egyénisége — külön szépségeket talál az ember. Berlinben, Münchenben és Budapesten: ahol Korányi tanulmányait végezte, már akkoriban jó neve volt a fiatal művésznek, akinek tanító-mesterei szép jövőt jósoltak, most pedig, hogy egy esztendővel ezelőtt hazajött szülővárosába és azóta szorgalmasan dolgozik műtermében, munkájával alaposan rácafolta a régi akció-mára, hogy „senkise próféta saját hazájában”. Az igazi értéket a valóban kvalitást el kell ismerni akkor is, ha nem messzi idegenből jön és éppen ez az igazi érték a magvarázata Korányi itteni sikereinek is. Bizonyára nagy öröme lesz mindenkinek, aki a művész képeit meg-nézi és bizonyára sokan lesznek Beeskereken is, akik ezt a ritka alkalmat — hogy Korányi néhány régebbi portrérendelés miatt most pár napig Beeskereken marad — kihasználják és a művésznek újabb megbízásokat adnak.

A kiállítás a Torontái Kaszinó helviségeiben van és egész napon át megtekinthető.

Meggyilkoltak egy kereskedőt a solti vásárban.

Budapest, aug. 19.

A dunamenti Solt községben kedden vásár volt. Éjszaka ismeretlenek bejárták a községet és megtámadták Lederer Adolf kereskedőt, akit több revolverlövéllyel megsebesítettek és aztán puskatussal agyonverték. A merénylet tettesei a gyilkosságot megelőző estén a solti nagyvendéglőben mulatoztak és lövöldöztek. Csupa ismeretlen, más községből való ember volt.

A solti lakosság küldöttségileg felkereste tegnap Bethlen miniszterelnököt és a legszigorubb vizsgálat lefolytatását kérte. A miniszterelnök kijelentette, hogy a tettesek három napon belül a börtönben lesznek. A nyomozó hatóságok megállapították, hogy a gyilkosok nem soltiak s hogy a merénylet elkövetése után Fülöp-szállás felé menekültek.

Péter király életéből.

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, aug. 19.

Az elhunyt Péter király hosszú kort élt meg és a hét évtizednél több idő alatt sok-sok változatos eseményben volt része a tetterős, munkabíró és népéért önfeláldozó uralkodónak.

Péter király már kora ifjúságától kezdve hozza volt szokva a teljes önállósághoz és ez az önállóság és akaratere vonul végig egész életén és eredménnyel teljes működésén.

Életét és uralkodói szerepét a történelem fogja majd méltóképpen megírhatni.

Péter király a lövészárkokban.

Péter király hajlott kora dacára is megmaradt szellemi és testi képességeinek teljes erejében. A világháború idején, a beogradi harcokban, nem törődve körvezetének figyelmeztetésével, egy ízben fegyvert fogva, lement a lövészárkokba katonái közé és így szólott a haroktól kifáradt és elesügedt katonákhoz:

— „Merrre szándékoztok futni?! Hová akartok menni?! Lássátok fiúk, nekem nincs hová menekülnöm! Aki azonban közületek fáradt, kimerült és haza vágyik családjá körébe, ám menjen, én nem tartóztatom és nem kárhóztatom, sőt bocsánatomat adom neki. De nekem itt kell maradnom élve vagy halva a hazai rög védelmében!”

Ezen kijelentésének leirhatatlan lelkesítő hatása volt az egész fronton.

A király tudományos működése.

Fiatal éveiben Péter király, katonai tanulmányai mellett, nagy előszeretettel foglalkozott

a természettudományokkal, a bölelelettel és főleg a szociológiával. E téren szerzett ismeretei és tapasztalatai nagy hasznára váltak uralkodó korában.

1867-ben Karagyorgyevity Péter herceg név alatt, lefordította John Stuart angol írónak „A szabadságról” írott munkáját és előszóval, bevezetéssel látta el a fordítást. Az ezen előszóban kifejezett gondolatai és lefektetett elvei mutatják, hogy a király mily sokra tartotta az egyéni és nemzeti szabadságot és az egyének tudatosan fejlesztett karakterét és akaraterejét, melyet — szerinte — mindenkinek kötelessége azon népek érdekében tovább fejleszteni és gyümölcsösöztetni, amelyhez vérbőlileg, nyelvbőlileg és érzésileg tartozik.

Péter király mint nagypapa.

A király egész életét munkálán, tettekkel töltötte el, sohasem volt barátja az üres semmittevésnek és még élete utolsó éveiben is energiával viselte el a világháború küzdelmeivel járó fáradalmakat.

Mióta azonban élete főcélja, a szerbek, horvátok és szlovének egyesítése bekövetkezett és már nyugodtan élvezte az életnek erejűveit, többé nem igen vett részt semmiben. Csendben élt villájában, nem szeretett idegen látogatásokat fogadni, csakis a közvetlen családjá körében érezte jól magát.

Leginkább Jelena hercegnő gyermekeit szerette, akikkel órákhosszat együtt tudott lenni és sohasem unta meg boldogan elnézni gyermekek játékaikat. A kis hercegek naponta kirándultak autón királyi nagvatvjukhoz, akit rendkívül szerettek.

Alexander király állapota.

Beogradi orvostanarak utaztak a királyhoz Párisba.

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, aug. 19.

A kormányhoz Párisból érkezett mai jelentések szerint Alexander király állapota ezideig változatlan. Tegnap hőmérséke 39 fok volt, a mai 38,5 fok.

A kormány intézkedése folytán még tegnap délután dr. Szubotity és dr. Kohn híres beogradi sebész-orvosok az expressz elutaztak Párisba a királyhoz, hogy a beteg király mellett szolgálatára álljanak. A két orvostanár mindaddig Páris-

ban fog maradni, amíg a király teljesen jobban nem lesz.

Az esetleges netán szükségessé válható operáció esetén a beogradi sebészek is együtt fognak működni a párisi tanárokkal.

Hogy a király állapotáról az ország lakossága állandó és kellő információkat nyerhessen, a kormány elhatározta, hogy a Párisból érkező orvosi jelentések alapján naponta közzéadják a király állapotáról.

A lengyelek harcban állanak a menekülő oroszokkal.

Lemberg, aug. 19.

Az ukrainai Elgopol kerületből mintegy 80 ezer menekülő orosz valóságos támadó menetben lépte át a lengyel határt és a natármenti lengyel községekben rabolni, fosztogatni kezdett. A lengyel lakosság fegyvert ragadt

és megtámadta a menekült oroszokat, ám a tuleró folytán vissza kellett vonulniok. Később katonaság érkezett, amely gépfegyverekkel megállásra bírta a mindenre elszánt menekülőket, akiket sikerült Románia felé terelni

A Német-utcai árvaházban.

— A „Torontái” munkatársától. —

Beeskerek, aug. 19.

A német-utcai árvaházban harminc árvagyerek részesül ellátásban. A zöld eserjével benőtt, tiszta udvaron, apró, meztelábos, sápadt arcu gyermekek hancuroznak. Amint észrevesznek, hirtelen abbahagyják játékukat, okos tekintetűket alázatosan ránszegezik és illedelmesen köszönnek. Az ártatlan gyermek-szajából elhangzó „dicséretesek” oly szépen, oly meghatóan eseng, hogy lehetetlen meg nem állnom a pöttöm kis emberkék előtt. Hisz köszönésük nem eseng, mint egy betanított szöveg, nem volt oly rideg, kö-zömbös, mint rájuk kényszerített formáság, hanem kérés, esdő kö-nyörgés, mellyel önkéntelenül megragadnak és figyelmemet föl-keltik. Hangjuk a panasza megnyilatkozása volt, beszédés szemük fájdalmat fejezett ki, apró fájdalom, melyeket a részvét-lenség ütött gyermekszívükön és amely keserűvé teszi konyerüket, elszomorítja életüket. Vig, gond-talan gyermeklelküket egy-egy pillanatra elszomorítja a jövő bizonytalansága. — lesze-e tölire jó erős cipők és meleg ruhák, nem kell-e majd hideg szobában fagyoskodniuk. — ezek a gondolatok motoszkálnak a szegény árvagyermek fejében.

Meghallgattuk az apácákat, a kiknek felügyelete alatt áll az árvaház. Bizony szomorúan mondták el, hogy mily nagy nehézségekbe ütközik az árvaház fenntartása. Alig győzik a kiadásokat s ha Beeskerek város meg-értő, jótékony közönsége nem támogatja kellőképp őket, aligha tudnak megbirkózni a hallatlan összegekkel, amikbe a 30 árva el-tartása és ruházása kerül. Liszt-jük, burgonyakészletük fogytán van, tüzelőanyaguk még egyáltalában nincs, a tavalyi cipők rongvosokká lettek, anélkül, hogy újakat beszerezhettek volna.

Harminc apró sápadtarcu árva könyörgését tolmácsolom.

Dívathóbort Amerikában. Mint mindenütt, Amerikában is, sőt talán ott leginkább hódolnak a nők nemcsak a divatnak, hanem a divatörületnek is. Nemrégén még a cipők orrán viselték óráikat a nők s alig egy pár hónapja, hogy kimúlt Newyorkban a kolibri tollakból készített cipő, máris egy újabb mania tombol a demokrácia honában. Minder hölgy, akinek bármilyen vonatkozásban is ősei vannak, azoknak a címerét viseli minden lehető módon. Ezek közül a leg-groteszkebb, hogy dekoltált vállalikon és keblükön festetik meg a heraldika remekeit s így jelennek meg a színházban, bálon. Az új divat azonban, ugylátszik, hamar idejét fogja mulni, mert főleg báltermekben, ahol a levegő tulfütött, nemcsak a hölgyek o-vadoznak, hanem családfejük is és lovagjaikat a legnagyobb óvatosságra kényszerítik.

HIREK

Lapunk legközelebbi száma a hétfői általános nemzeti gyász miatt, kedden, a rendes időben jelenik meg.

Házasság. Gonda Jenő és Braun Irén vasárnap délután fél hatkor a zsidó templomban házasságot kötnek.

Új bélyegtörvény. Folyó évi szeptember hó 1-ével lényegesen megváltoztattak a bélyegilletékek, miáltal a bélyegtörvény annyira komplikálttá vált, hogy alig van halandó, aki ezen labirintusban jelenleg eligazodni képes volna. Ezen legújabb rendelkezés alapján dr. Vlakjovity Milán volt p. ü. főtanácsos jelenleg a panesevoi kerületi pénzügyvizsgáztóság revizorjának szerkesztésében elkészült a bélyeg- és jogilletékek fali nagy lexikonjának teljesen átdolgozott és lényegesen bővített II. kiadását. Ezen lexikon magában foglalja úgy a peres, mint a perenkívüli, valamint a közigazgatási eljárásban felmerülő összes bélyeg- és jogilletékeket úgy az állandó, mint a fokozatos, valamint a százalékos illetékeket. Feltüntetjük a jogkereső közönség, de különösen az ügyvédek, bírósági, közjegyzők, községi jegyzők és pénzügyészek, vállalkozók, valamint kereskedők és iparosok gyelmét ezen műre. **Kapható szerb avagy magyar nyelven.** Egyes szám ára 20 dinár. Megrendelhető a szerzőnél: Dr. Vlakjovity Milán volt pénzügyi főtanácsos, jelenleg a panesevoi kerületi pénzügyvizsgáztóság revizorjánál Panesevo.

Országos vásárok. A Petrovselói, melencei és starakanizsai országos vásárok folyó hó 28-ikán lesznek megtartva, melyre vészmentes helvekről a szabályszerű járattal minden féle jószág felvezethető.

Borzalmas lelet. Kádár András óbecsei halászmester folyó hó 10-én két csonka holttestet fogott ki a Tiszából halászás közben. Mindkettő női holttest, az egyiknek a feje és karja, a másik hullának pedig mindkét lába hiányzik. Az orvosi vélemény szerint a két hulla 17—20 éves leányok holtteste. A nyomozás megindult.

A gyöngyösi alpolgármester rejtelmes eltűnése Bécsben. Bécsből jelentik: Schacker Béla Gyöngyös alpolgármestere a város megbízásából Bécsbe érkezett és rokonainál szállott meg. Szombaton este egy fiatalember jelent meg a lakásban, aki mint bécsi detektív mutatkozott be és felhívta, hogy menjen vele a rendőrségre. Autóba ültek és azóta az alpolgármester nem mutatkozott.

Megszurkálták a vonatban. Suboticáról jelentik tudósítónk: Cseszkó Lajos Amerikából hazatértében tegnap délután Suboticáról Sombor felé igyekezett.

A Vezuv kitört . . .

A Vezuv tegnapelőtt kitört és állandó láva tömegei bocsát ki magából. — A nápolyiak menekülnek

Róma, aug. 19.

A Vezuv tegnapelőtt este kitört. A kitörést iszonyatos robánásszerű zaj előzte meg, mely több ízben ismétlődött. A tűzhányó töleséréből félelmetes lángoszlopok törtek ki, majd sűrű hamuesőt dobott ki a kráter, koromsötétséget borítva az egész környékre.

A tűzhányó kitörése páni félelmet idézett elő a lakosság között, amely a házak pincéjében keresett menedéket a meleg és kénesszagú hamueső elől.

Róma, aug. 19.

Augusztus 18-án hajnalban a hamueső esillapodott, de reggel

7 óra felé irtózatossá robajok között lávatömeg indult meg a tölesérnek egy régebbi repedéséből. A lávafolyam a város nyugati része felé vette irányát, azonban a kivezérvelt utász- és árász katonaság, a férflakosság segítségével védőzát emelésével a tenger felé kényszerítette a lávafolyam irányát.

Wien, aug. 19.

A lávafolyás szünet nélkül tart. A nápolyi lakosság menekül. A kitörések eddig aránylag kevés az áldozata. További jelentések nem érkeztek.

A spanyolok óriási veresége Afrikában.

30 ezer főnyi spanyol sereg megadta magát a móroknak.

Róma, aug. 19.

Marseillesből jelentik: A Földközi tengeren járó hajók Afrikából jött rádióüzeneteket fogtak fel, amelyek szerint a spanyolok Afrikában, Melilla környékén óriási vereséget szenvedtek.

Navarró tábornok, kit az öngyilkossá lett Serelna tábornok

végveszedelembé jutott seregének a megmentésére küldtek ki Melillába, 30 ezer emberével együtt megadta magát a móroknak, miután seregét teljesen körülkerítették.

Páris, aug. 19.

Madridból jelentik: Az afrikai vereség miatt a kormány lemondott.

Fegyverszünetre kényszerítették a németeket és lengyeleket.

London, augusztus 19.

A legfelsőbb tanács katonai kiküldötteinek föllépése folytán ma délelőtt Németország és Lengyelország fegyverszünetet kötött.

Mindegyiküknek holnaptól kezdve egyenlő mennyiségű fegyvert és municiót kell beszolgáltatni a szövetségi bizottságnak.

Kunbajánál a vasuti kocsiban Cseszkó négy ismeretlen egyénnel összeveszett, akik bicskával rohantak rá és összeszurkálták. Az esetről jelentést tettek a suboticai állomásrendőrségnek és Bajmokról úgy a sérültet, mint a bicskózokat visszakisérték Suboticára az állomási rendőrséghez. Az eljárás megindult.

Bevonták az utleveleket Sentán. Sentáról jelentik: A polgármesteri hivatal felsőbb intézkedésre kedden délelőtt az összes Magyarországra szóló utleveleket bevonta.

Vas- és fémipari kiállítás Budapest. Budapestről jelentik: A városligeti iparsarnokban megnyitott meg a vas-, gép- és fémipari kiállítás. A kiállítás két-százhatvanhat kiállító vesz részt.

Az „Árva”-aszaltársaság egyik tagtársa adakozása folytán f. hó 21-én este 6 órakor ismét meg-

vendégeli a róm. kath. árva-házba elhelyezett árvákat az árvaasztaltársaság saját helyiségében: Brigadira Risztitya ulica 1. szám alatt, mely alkalommal két malac kerül nekik terítékre. Ezen alkalomra tisztelettel meghívja az összes tagokat és az érdeklődő közönséget az Árvaasztaltársaság vezetősége.

Varrógépkereskedők figyelmébe ajánljuk, hogy a régismert Em. Fischer-cég, Zagreb, Jurišićeva ulica 6. szám, külön nagyban varrógéposztályt rendezett be.

A kaliforniai esőcsináló. C. M. Hatfield a neve annak a varázsló amerikainak, aki a legutóbbi időben Kaliforniában üzletszerűen csinál esőt. Az amerikai lapok leírása szerint Mr. Hatfield, aki kitűnő kémikus, megjelenik a mezőn egy nagy kerekében

járó üsttel, amelynek titokzatos tartalma — az ő kémiai találmánya — csinálja kigőzölges utján az esőt. Az esőcsináló szerződést köt a birtokosokkal olyan helyen, ahol már lesik az esőt. 1800 dollárt kér minden hüvelyk esőért, de a pénzt csak akkor kell lefizetni ha a kikötött mennyiségű esőt már „szállította”. Miután Albertában és Visconsinban a farmereknél nagy sikert aratott, most már hetek óta egyre-másra kapja a megrendeléseket. A legesodálatosabb, hogy Hatfield, legalább így írják a kaliforniai újságok, képes arra, hogy csak ott essék az eső, ahol díjazták a munkáját. A konkurrens farmer a szomszédban, aki nem fizet, nem kap egy cöpp esőt sem.

Az S. H. S. iskolák részére előírt ujalaku iskolai irkák és gyakorlati füzetek a legelőnyösebben közvetlenül és első kézből magától a Lustig-féle osijeki irka- és naptárgyártól szerezhető be.

Gyenge lesz a szlavóniai szilvatermés. Egy a Száva melletti Bródban működő kereskedelmi r. t. jelentése szerint a hegyvidéken kedvezőbb lesz a szilvatermés, mint a mélyebben fekvő vidékeken és a várható szilvatermés 30—40 százalékkal gyengébbnek ígérkezik a tavalyinál. Egyelőre a szilvaüzlet még tartózkodó, mégis az árak kezdenek már kialakulni és mivel az érett szilvának 200 jugoszláv korona lesz az ára, az aszalt szilva nagyban, minőség szerint 100 kgr. zsákban 1000—1200 koronába fog kerülni. Hasonló lesz a szilvaiznek az ára, mivel még a múlt évből származó készletek sinésenek elhelyezve. A szilvaüzlet különben élénknek ígérkezik. A szárazság következtében a szilva nem olyan husos, mint más években.

Néptanítók figyelmébe! Azok az elemi iskolai tanítónők és tanító urak, kik a vezetésük alatt álló iskola vagy osztály érdekeit szívélyesen viselik s egyben maguknak könnyebbséget, valamint némi kis anyagi előnyt kívánnak biztosítani, szíveskedjenek címüket egy levelező-lapon Berényi Zsigmond úrral Osijek közölni.

Kereskedősegéd
ki a vasszakmában jártas és egy jobb házból való
fiu tanoncnak
azonnalra vagy szeptember 1-re kerestetik.
Pavle Pavlovics
vas- és fűszerkereskedő Vel. Beeskerek,
Zsitni trg (Buza tér). 1516

„VOGTA” Rt.
VEGIKI BEESKEREK Telefon 137.

Eredeti klingerit, asbest, gumitömlések, műszaki cikkek és szerszámok gyári raktárral

338

**A legjobb fehér, siller és vörös
kudrici fajborok**

a legolcsóbb napiárban nagyban
és kicsinyben mintabörpincémben
kaphatók. 1595

Schmelz Miklós

bor- és pálinkakereskedő Vel. Becskerek,
Pupinova (Árpád) u. 7., az udvarban balra.

ELADÓ:

2 drb engedélymentes álló csöves gőzkazán,
1 drb 2 lóerejű fekvő stabil gőzgép,
2 drb Worthington-féle gőszivattyú 76 m/m-es
gőzcilinderrel, 38 m/m-es vízcilinderrel
és 75 m/m-es kalappal,
2 drb kézi nyomású szivattyú gőzkazán
tápolására. 1803

Árak csakis a megtekintéskor tudhatók meg.

Krieger Pál, Ernesztháza.

A város központjában
fekvő, igen jóforgalmu
bádogos-üzlet

berendezéssel együtt
más vállalkozás miatt
azonnal eladó.

Bővebbet az üzletben: 1592
Nemanyina (Jenőherceg) utca 1. sz. alatt

Középületek, lakóházak, gazdasági épü-
letek és telepengedélyekhez szükséges

terveket, kérvényeket

készít; építkezési munkákat elvállal;

Guelmimo János

építész, építőmester 1593
SENTA. Géza-u. (Ujtemplomnál)

**Két középiskolai tanulót
ellátásra elvállalok.**

Alsóbb osztályba járónak hetedik
gimn. fiam esetleg instrukciót is adna

Maczelka József Vel. Becskerek,
Vatrogaszna (Hadzsita Lázár)
utca 8. szám. 1575

Ha búzáját lisztre akarja becsereálni, vigye azt el a

Hungária-malomba,

ahol elsőrendű nullás és fehér kenyérlisztet
kap a legkisebb vámszázalék levonása mellett.

Telefon 48.

1314

**Őszi
szövetek**

a legjobb minőségben. tiszta gyapjuból készítve kaphatók

Ugyanott gyapju ellen
adunk szövetet!

a **GYAPJUIPAR R.-T.-nél**
(Guttman-féle gyártelep). 1589

Mezőgazdák figyelmébe!

Mindennemű mezőgazdasági gépek javítását, valamint
minden kazánkovács munkát elvállalok. — Veszek
5—10 évesnél nem idősebb magánjáró gőzcséplőgépeket.

1803

KRIEGER PAL, Ernesztháza.

PLEITZ FER. PÁL

Veliki Becskerek

Obiltyeva (Zápolya) utca 1. sz.

Telefonszám 21.

Telefonszám 21.

Könyvnyomda □ Lapkiadás □ Nyomtatvány-
raktár □ Tömöntőde □ Könyvkötészet
Ruggyantabélyegzőgyártás.

TORONTALSKA BANKA ZA ŠTEDNJU I KREDIT, VELIKI BEČKEREK.

Oglas.

Dne 30. juna 1921. godine održana vanredna skupština deoničara Torontalske Banke za Štednju i Kredit u Velikom Bečkereku opunomoćila je upravu, da sadašnji akcionarski kapital od 2.400.000 K putem emisije od 8000 komada novih deonica na

4.800.000 kruna

povisi.

Na osnovu ove punomoći dolepotpisana uprava ponudi nove deonice starim deoničarima uz sledeće uslove:

1. Na osnovu svake stare deonice može se jedna nova potpisati.
2. Nove deonice učestvuju od 1. jula t. g. u dobitku društva.
3. Emisijoni kurz iznosi 400 K po deonici te preko toga plaća se 20 K po deonici u ime emisijonih troškova.
4. Od svote, koja će se za nove deonice naplatiti, priključiće se 2.400.000 K akcionarskom kapitalu, koji će zatim izneti

4.800.000 kruna

sastojeći se iz 16.000 komada potpuno uplaćenih deonica od po 300 K nom. vrednosti.

Ostatak svote za nove deonice naplaćene primeniće se povećanju rezervnog fonda.

5. Pravo opcije imaju stari deoničari najdulje do 31. augusta t. g. upražnjavati i to tako, da podnesu stare deonice bez kuponskog arka društvenoj blagajni, kojom će se prilikom po deonici 400 K sa 6% kamate od 1. jula t. g. i 20 K troška naplatiti. O naplaćenju svoti istaviće se privremena priznanica.

6. Onaj deoničar, koji ne bude upražnjavao svoje pravo opcije do 31. augusta t. g., izgubi ga.

7. Prikazane stare deonice snabdevaće se upisom „Pravo opcije upražnjavljeno 1921.“ te vratiće se zajedno sa privremenom priznаницom o novim deonicama.

O izdavanju konačnih deonica izvestićemo deoničare u svoje vreme.

Veliki Bečkerek, 25. jula 1921.

Uprava Torontalske Banke za Štednju i Kredit u Velikom Bečkereku.

Hirdetmény.

A Torontálmegyei Takarékszövetkezet és Hitelbank Veliki Bečkerek részvényeseinek f. é. június hó 30-án tartott rendkívüli közgyűlése felhatalmazta az igazgatóságot, hogy az intézet eddigi 2.400.000 koronás alaptőkéjét 8000 db új részvény kibocsátása útján

4.800.000 koronára

feleltesse.

E felhatalmazás alapján tisztelettel alulírott igazgatóság a régi részvények birtokosainak a kibocsátandó 8000 db részvényt a következő feltételek mellett ajánlja fel átvételre:

1. Minden régi részvény alapján egy új részvény vehető át.
2. Az új részvények 1921 július hó 1-től részesednek az üzleti nyereségben.
3. Az átvételi árfolyam 400 koronában állapítottatik meg részvényenként és ezen felül kibocsátási költség címén 20 korona fizetendő részvényenként.
4. A kibocsátandó 8000 db új részvényért befolyó összegből 2.400.000 korona a részvénytőkéhez csatoltatik, mely ekként 16.000 db egyenként 300 korona n. é. teljesen befizetett részvényre oszlik.

4.800.000 koronára

emelkedik, a fennmaradó felpénz pedig a rendes tartalékalap növelésére fordítottatik.

5. Az elővételi jog a t. részvényesek által legkésőbb **1921. évi augusztus hó 31-ig** gyakorlandó olyképp, hogy a régi részvények a szelvényívek nélkül az intézet pénztáránál benyújtandók, mely alkalommal minden új részvény után 400 korona és ennek 1921 július hó 1-től számitott 6%-os kamata, valamint a 20 korona kibocsátási költség befizetendő.

A befizetések ideiglenes részvényjegyeken fognak elismertetni.

6. Azon részvényes, aki elővételi jogát 1921 augusztus hó 31-ig nem érvényesíti, elveszti e jogot.

7. A t. részvényesek által bemutatott régi részvényeket a pénztár „elővételi jog gyakoroltatott 1921“ záradékkal lebélyegzi és a részvényeseknek a bejelentett elővételi jogra eső új részvényekről szóló ideiglenes részvényjeggyel együtt kiszolgáltatja.

A végleges új részvények kiadásáról t. részvényeseinket annak idején értesíteni fogjuk. Veliki Bečkerek, 1921. évi július hó 25-én.

A Torontálmegyei Takarékszövetkezet és Hitelbank
igazgatósága.

Ezton is bátorkodom a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, hogy évtizedek óta fennálló

cipőket nagyban készítő műhelyembe ezentúl cipők kiesinyben, azaz páronként is a legjutányosabb napiárak mellett kaphatók. .. Raktáron tartok a legnagyobb választékban mindenemü borból készült gyermek-, leány-, fiú-, női- és férficipőket.

Kérve, hogy nálam egy próbavételt eszközöljön, maradok kiváló tisztelettel

MAYER FERENC
cipőket nagyban készítő műhelye Veliki Beeskerek, Kraija Petra trg 629. szám. Sólyom-féle sörccsarnok, hátul az udvarban.

Elsőrangú szabász és egy tűzőző felvétel

Eredeti **varrógépek** mindenféle nagyszámban és ezek alkatrészei, tűk és szijjak, továbbá varrógépekhez való csontolaj eldört gyári árbán részletfizetés mellett is kapható a SINGER-varrógépek veliki Beeskereki lerakátaban 1425

a TORONTÁLI AGRÁRBANK R.-T. mezőgazdasági géposztályánál Alexandrova u. (Fő-utca) 621/6. Telefon 2-77.

Vasöntvényekei

modell vagy rajz után jutányosan készít

1502

Uj. Bohn Mihály és Társai
vasöntődeje, Velika Kikinda

Aki erckoporsót

akar bizományba venni, az irjon

„Bizomány” jelige alatt e lap kiadóhivatalába.

Mérlegeket, súlyokat

gyorsan és pontosan javít

Krausz Gyula
gépjavító műhelye V. Beeskerek, Gundulityeva (Toldi Ferenc) u. 7. Telefonszám 329. Telefonszám 329.

Szőlőtulajdonosok figyelmébe!

Tisztelettel értesítem a szőlőtulajdonos urakat, hogy üres herókat, szőlőprésléshez és szüreteléshez szükséges tárgyakat olcsó használati díj mellett kölcsön adok. Értekezni lehet bármely időben mintabörpincében.

Tisztelettel

Bobek György bornagykereskedő,
Nicky-utca 6. 1525

KÁVÉHÁZBAN, VENDÉGLŐBEN KÉRJÜK A TORONTÁLT

Értesítés!

Szíves tudomására hozom a t. közönségnek és jóismerőseimnek, hogy vendéglőm és kávéházam vezetésével mint üzletvezetőt PÖLZL KALMAN urat biztam meg. — Továbbra is kérve a t. közönség szíves pártfogását, tisztelettel

Todorov György, a „Silni Car Dusan” vendéglő tulajdonosa.

Vasárnap este malacpörkölt és malacpecsenye vacsora! 1591

A Szrpszka Poljoprivredna Banka D. D.
Veliki Beeskerek

átvette a „Beogradszka Zadruga”
élet- és tűzkárbiztosító intézet
ügynökségét. 394

Motoreketulajdonosok!

A veliki Beeskereki olajgyár kitünő és olcsó benzinnel a szállítás már jól kifizetődik!!

Kérjen ajánlatot!

Sürgöncim: Olajgyár Vel. Beeskerek. Telefon: 203.

Üzletátvétel

Tisztelettel értesítem Veliki Beeskerek és környéke t. közönségét, hogy a pénzügyi palotában levő Schubert Ferenc-féle

mechanikai üzletet

mai nappal átvettem és azt Berberszky Mita cég alatt tovább vezetem.

Nagy raktár varrógépekben és már 200 K-tól, kerékpárok 1000 K-tól, gramofonok 500 K-tól, gramofonlemezek (szerb, magyar és német szöveggel) 20 K-tól feljebb kaphatók.

Elsőrangú kitünő gyártmányu Regent-kerékpárok állandóan raktáron.

Varrógép-, kerékpár- és gramofonalkatrészekben nagy raktár.

Asztali-, kerti karbidlámpák, zseblámpák, prima footballok és mindenféle gummiárukban nagy választék és versenyképes árbán kaphatók.

Elvállal minden e szakmába vágó javításokat a gyors és pontos kivitelben. Szíves pártfogást kér, teljes tisztelettel

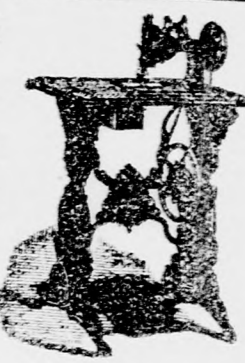
1585

Berberszky Mita mechanikus, Kraija Petra trg (Főtér) a pénzügyi palotában.

Minden rendszerű

varró-gépet

„Kayser”
„Naumann”
„Vesta”

eredeti gyári áron, közvetlenül a gyárból vagy elvámolva zagrebi raktárról ajánl 1544

Em. Fischer Zagreb,
Jurisiceva ul. 6. Telefon 3-98.

Vezérképviselet.

Külön nagybani varrógéposztály!

Varrógép- és kerékpár-alkatrészek, valamint elsőrendű külföldi pneumatik nagyban és kiesinyben.

Kérjen árjegyzéket!

A veliki Beeskereki evangélikus (lutheránus) egyház augusztus hó 21-én, vasárnap délután 4 órakor a templom udvarán tartandó nyilvános árverésen

bérbeadja egyházi földjeit

A földek utáni adót az egyház fizeti. 1604 Elnökség.

Piatnik Mándor és Fiai

játékkártyagyár Bécs-Budapest.

Vezérképviselet és egyedüli lerakó a Vajdaság számára:

BEDŐ TRAFIK

Subotica, Aleksandrova utca.

Eladás nagyban és kiesinyben.

Postai szétküldés. 1608

Óvjuk a t. közönséget a hamis lebélyegzésű kártyáktól.

Kovácsszerszám

eladó. 1606

Burghardt József, Magyarcsernye.

Hirdetések

felvételnek a ::
TORONTÁL
kiadóhivatalában